

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

חיי שרה

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כה

(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושבע לבריאה

מאה וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של ב"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" נ"ע

לזכות

החייל ב"צבאות השם" שלמה הכהן שי
לרגל היכנסו לגיל המצוות, ביום ט"ז מ"ח, ה'תשע"ז
ולזכות אחותו החיילת ב"צבאות ה"י" קיילא שתחי

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' אברהם הכהן וזוגתו מרת אריאלה שיחיו העכט

*

נדפס ע"י זקניהם

הרה"ת ר' אשר הכהן וזוגתו מרת רבקה שיחיו העכט

מרת רונית שתחי לניאדו

הי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

חיי-שרה

א. בעלות עם ישראל על ארץ ישראל התחילה בחברון

המקום הראשון בארץ ישראל¹ שבעלותו עברה בפועל לאברהם אבינו היה חברון – „שדה המכפלה על פני ממרא היא חברון”².

אמנם, כבר לפני כן, בברית בין הבתרים, ניתנה ארץ ישראל כולה לאברהם אבינו ולזרעו אחריו, כנאמר³ „לזרעך נתתי את הארץ הזאת”, ואף לפני כן⁴ אמר הקדוש ברוך הוא⁵, „קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה”, אך בכל זאת⁶ הבעלות למעשה על ידי קנין ובפרסום, „לעיני בני חת בכל באי שער עירי” – היתה לראשונה במערת המכפלה שבחברון.

ומאז שייכת מערת המכפלה שבחברון לאברהם ליצחק וליעקב ולזרעם אחריהם – לעם ישראל, כנאמר במדרש⁸ לגבי מערת מכפלה: זה אחד משלשה מקומות שאין אומות העולם יכולין להונות את ישראל, לומר „גזולים הם בידכן, ואלו הן: מערת המכפלה ובית המקדש וקבורתו של יוסף”.

כלומר, בעלות עם ישראל על ארץ ישראל התחילה בפועל בכך שאברהם אבינו קנה את

1 (א) שמשופר בתורה בפירושו, (ב) ובאופן „לאחוזת קבר”. משא”כ בהמקומות שגר לפניו, אפילו את”ל שקנה בית נחלק בארץ (וראה פרש”י וירא כא, לד) – (א) לא נאמר מפורש (ובפרט – קנין) בתורה. (ב) לא ה’ באופן דאחוזת קבר שהיא לעולם ואינו מוכרו, וכיו”ב.

2 ל’ הכתוב – פרשתנו כג, יט.
3 לך טו, ית. ובפרש”י שם: אמירתו של הקב”ה כאילו היא עשוי’. וכמרו”ל (ירושלמי חלה פ”ב ה”א. וראה ב”ר פמ”ד, כב) לזרעך אתן אין כתיב כאן אלא לזרעך נתתי כבר נתתי. וראה בארוכה לקו”ש [המתורגם] חט”ו ע’ 218 ואילך.

4 כפשוטו סדר הכתובים. ולהעיר מפרש”י בא (יב, מ).
5 לך יג, יז. וראה הערה הבאה.
6 ראה הדיעות (ב”ב ק, א) אם הליכת אברהם היתה קנין או רק „כדי שיהא נוח לחבוש לפני בניו”.
7 פרשתנו שם, ית.
8 ב”ר פע”ט, ז. ו”ש עה”פ וישלח לג, יט.

מערת המכפלה לקבורת שרה⁹.

כנאמר ב„אבן עזרא”¹⁰, שאחת הסיבות לכך ש„נזכרה זאת הפרשה” היא „לקיים דבר ה’ לאברהם להיות לו נחלה”.

כל עניני התורה מדוייקים ביותר. ומובן, שהעובדה שהנחלה הראשונה של עם ישראל בארץ ישראל היא בחברון, כרוכה במשמעות מיוחדת שיש בחברון.

ויש לומר: משום שבחברון החלה הבעלות של עם ישראל על ארץ ישראל, לכן ניכרת בעלות זו עליה בגלוי, לעיני אומות העולם, גם בתקופות אחרות.

לפי זה יש לבאר את דברי המדרש בפרשתנו¹¹, שאחת הסיבות לכינויה של חברון בשם „קריית ארבע” היא „שהוא עולה בקרנסין (גורלות – כנאמר בתורת כהנים) של ארבעה. מתחלה ליהודה, ואחר כך לכלב¹², ואחר כך לכהנים ואחר כך ללוויים¹³. שהרי, לכאורה: מהי החשיבות בכך שלחברון היו ארבעה בעלים¹⁴? אלא, בכך מתבטא ענין מיוחד לגבי

9 וראה לקו”ש שם ע’ 162 ואילך.

10 פרשתנו כג, יט.

11 פנ”ה, ד. ו”ש כאן (כג, ב).

12 וברש”י במדרש שם, כולל יהודה וכלב ביחד, ולפנ”ו גורס „אברהם”. ואכ”מ.

13 בב”ר לפנינו „ואח”כ ללוים ואח”כ לכהנים”. אבל ביל”ש הוא ככפנים, וכ”ה בכמה דפוסים וכת”ב הב”ר – ראה ב”ר הוצאת תיאודור אלבק. וש”ג.

14 ביפ”ת לבי”ר שם מפרש והחלק שניתן ללוים לא היה אצל כלב בתחלה, אלא „שוב עלה הגורל על הנשאר מנחה ליתנה למקלט ללוים”.

אבל הרי מפורש כ”פ (יהושע יד, יג”ד. טו, יג”ד. שופטים א, כ) ד(שדה) חברון ניתנה לכלב. ופשטות הלשון משמע דהוי כמו כל ערי הלויים וערי מקלט, דבניי נתנו ללוים מנחלת אחוזתם (מסעי לה, ב). יהושע כא, ג, ובפרט „ירש משם כלב את שלשה בני הענק גו” (יהושע טו, יד. שופטים שם), והרי מפורש בדברי ה’ (שלח יד, כד) והביאתיו אל הארץ (חברון – פרש”י), ולו אתן את הארץ אשר דרך בה ולבניו” (דברים א, לו. וביהושע יד, ט) לך תהי’ לנחלה ולבניך עד עולם

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ”ק אד”ש מה”מ מהשנים תנש”א-תשנ”ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ”ק אד”ש מה”מ (החל משנת תשמ”ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת „האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילמה”.

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת „מכון לוי יצחק” בכפר חב”ד ב’.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ”ק אד”ש מה”מ היו”ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי „ועד להפצת שיחות”.

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ”ק אד”ש מה”מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת „מכון לוי יצחק” בכפר חב”ד ב’.

הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא”ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את”ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ”ק אד”ש מה”מ, בהוצאת קה”ת (תשנ”ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

„אהלי תורה”, ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו”ל על-ידי מוסד חינוך „אהלי תורה”, ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את „קונטרס בית רבינו שבבבל”

ושיחת ש”פ שופטים התנש”א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע”י הרה”ת ר’ יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

בזמן הגלות מסבה לו – זועק יהודי: "כל מה שיאמר לך הבעה"ב עשה חוץ מצא"¹², כל מה שבעה"ב זה הקב"ה אומר צריך לעשות, "חוץ מצא", חוץ מלהישאר עוד רגע ח"ו במצב של "צא", מחוץ לשולחן אביהם, מבקשים ותובעים כביכול מהקב"ה: "שלח נא ביד תשלח" – בשנת **ובתחלתה** "יד תשלח" – והבא **כבר** את הגאולה האמיתית והשלימה!

ויחד עם השלימות בעבודת השליחות (בסיום לקו"ת פ' ברכה) יש מיד את שלימות הנישואין – שיר השירים – של ישראל וקוב"ה [ובפרט עלידי שמקבלים גם את ההחלטה הטובה ללמוד את כל ספר תורה אור ולקוטי תורה כל חלקיהם עד סיומם. שע"י לימוד התורה בענינים אלו, ממהרים עוד יותר את המשכה בפועל].

בעלות עם ישראל על חברון, כפי שיוסבר להלן.

ב. מעלת חברון – עיר מקלט

לכאורה, ניתן היה לומר, שאחת המעלות¹⁵ בבעלות ישראל על חברון היא, שחברון אחת מערי מקלט¹⁶,

כפי שנרמזו בפרשתנו, לפי הסברו של הגאון הרוגוטשובי¹⁷ על הדיון בין אברהם לבין בני חת, שאברהם רצה לרכוש את המערה דוקא בקצה שדהו, כי "בית הקברות של ערי מקלט דוקא חוץ לעיר", והוא חשש שמאחר יותר יפנו את הקברים, אך בני חת השיבו, "נשיא¹⁸ אלקים אתה בתוכנו...", ו"קבר מלך ונשיא אין מפניך",

וערי המקלט נתנו ללוויים¹⁹. ובבעלותם של הלוויים על עריהם, יש מעלה לגבי בעלותם של השבטים האחרים על נחלותיהם.

כפי שקובעת ההלכה²⁰, שאם הלוויים "מכרו שדה משדה עריהם או בית מבתי ערי חומה שלהן, אין גואלין כסדר הזה" (כשאר בני ישראל, ששדה אי אפשר

– וכפרש"י שלח יג, כב. פינחס כו, נה (בסופו). דברים שם.

וי"ל דגם במכות י, א) ב"ב (קכב, ב) המקשה "וחברון עיר מקלט הוא והכתיב (שופטים א, כ) ויתנו לכלב את חברון כאשר דבר משה, אמר אביי פרוודהא דכתיב ואת שדה העיר ואת חצר' נתנו לכלב בן יפונה" – השקו"ט והתירוץ הוא לא בתחילת הנתינה, כ"א במה שנשאר שלו באחוזותיו*. וראה שיה יצחק מכות שם.

(15) דלכאורה אדרבה טרשין שבא"י הייתה (פרש"י שלח יג, כב מכתובות קיב, א. סוטה לד, ב. ועוד. וראה ההמשך בב"ר פרשתנו שם).

- (16) יהושע כ, ז. מכות ט, סע"ב. ב"ב שם.
- (17) צפפ"ג עה"ת פרשתנו כג, ו"ט. ובהל' תרומות ג,
- א (הובא בהערות לצפפ"ג עה"ת שם).
- (18) פרשתנו שם, ו.
- (19) מסעי לה, ו.
- (20) רמב"ם הל' שמיטה ויובל פי"ג ה"ז (ממשנה ערכין לג, ב).

* ועפ"ז יומתק (ותתרוץ קושיית המהרש"א ב"ב שם) מה שהובא בב"ב מכות שם הפסוק דשופטים ולא הפסוקים דיהושע שלפנ"ז.

לפדות עד כעבור שנתיים, ובתי ערי חומה – אם לא נגאלו בתוך השנה, הרי הם נחלטים (יובל), אלא מוכרין השדות ואפילו סמוך ליובל וגואלין מיד. ואם הקדישו שדה גואלים מיד ההקדש לאחר היובל וגואלים בתי ערי חומה כל זמן שירצו אפילו אחר כמה שנים שנאמר²¹ גאולת עולם תהיה ללוים".

דין זה מראה, לכאורה, שבעלות הלוויים היא תמידית. גם כאשר הבית או השדה נמצאים למעשה ברשות הקדש או ברשות אחרת – גם אז יש ללוויים מעין בעלות עליהם, והבית או השדה אינם נלקחים מהם באופן מוחלט.

יוצא מכך, שהבעלות על חברון, כאחת מערי המקלט השייכות ללוויים, היא של הלוויים באופן של "גאולת עולם"²².

ג. בעלות הלוויים על ערי המקלט

אך אם משום כך, שחברון היא עיר מקלט שניתנה ללוויים, הרי, לכאורה, היפוכו של דבר. כי אנו רואים שבעלות הלוויים על עריהם חלשה יותר מבעלות השבטים האחרים על נחלותיהם:

ההלכה²³ היא ש, כל שבט לוי מוזהרין שלא ינחלו בארץ כנען" – אין להם נחלה בארץ ישראל. ארבעים ושמונה ערים שניתנו להם – "שש ערי מקלט" ו"עליהם נתנו ארבעים ושתיים עיר"²⁴ – הן רק, כנאמר בפסוק²⁵, "ערים לשבת". מכך מובן, שאין ללוויים בעלות מושלמת על עריהם.

בתלמוד הירושלמי²⁶ נאמר שזו היא

(21) בהר כה, לב.

(22) כפשטות המשך לשון הרמב"ם שם פי"ג, דכל הדינים הם (לא רק על המ"ב ערי מגרש כ"א) גם על השש ערי מקלט (שבהלכה א שם).

(23) רמב"ם שם הלכה יו"ד.

(24) מסעי שם.

(25) שם, ב – הובא ברמב"ם שם ה"א (ע"ש).

(26) מעשר שני פ"ה ה"ט (לגירסת ופ"י הפני משה שם, ועוד).

מחלוקת בין התנאים²⁷: רבי מאיר אומר שהכהנים והלוויים אינם מתוודים וידוי מעשרות, משום „שלא נטלו חלק בארץ“, ואילו רבי יוסי אומר „יש להם ערי מגרש“. כלומר, רבי מאיר סובר ש„לבית דירה ניתנו“ – „ולא שיהא נחלתם ואחוזתם“²⁸, ואילו רבי יוסי סובר „למחלוקת ניתנו“ – שהערים „ניתנו להלוויים לחלקם ואחוזתם“²⁸. יוצא מכך, שלדעת רבי יוסי שייכות ערי המגרש ללוויים כחלקם בארץ. וכך פוסק הרמב"ם²⁹, שלמרות בידוי „הוא אומר ואת האדמה אשר נתת לנו“³⁰, בכל זאת „לוויים מתוודים, שאף-על-פי שלא נטלו חלק בארץ, יש להם ערי מגרש“. כלומר, ערי המגרש הן חלקם של הלוויים בארץ ישראל.

אמנם, הרמב"ם פוסק³¹ ש„רוצח הדר בערי מקלט אינו נותן שכר ביתו, והדר בשאר ערי הלוויים נותן שכר לבעל הבית“³² – ולדעת הירושלמי³³ כרוכה מחלוקת זו, אם „מעלות היו שכר ללוויים“, במחלוקת שהזכרה לעיל הדנה בשאלה אם „למחלוקת ניתנו“ או „לבית דירה ניתנו“, שמכך מובן, שערי המגרש שייכות ללוויים הן, לדעת הרמב"ם, רק ארבעים ושתים הערים, ולא³⁴ שש ערי מקלט³⁵, אשר –

(27) מע"ש שם מי"ד.

(28) פני משה שם.

(29) סוף הל' מעשר שני.

(30) תבוא כו, טו.

(31) הל' רוצח פ"ה היר"ד.

(32) כדעת ר"י מכות יג, רע"א (במשנה) – ע"פ מסקנת

הגמ' שם (דעת רבא).

(33) מע"ש שם. מכות ספ"ב.

(34) רואה צפעי"ג מכות שם. וש"ג.

(35) החילוק דמ"ב ערי הלוים ושש ערי מקלט בנוגע העלאת שכר הוא רק בבבלי. אבל בירושלמי לא נזכר שיש חילוק בזה בין שש ערי מקלט ומ"ב ערי הלוים. ובירושלמי סוטה (פ"ט סב"ה): ערי מקלט מה הן אין תימר למחלוקת ניתנו מביאות עגלה ערופה אין תימר לבית דירה ניתנו אינן מביאות כו'. ומפרש בפני משה שם המחלוקת כמו שמפרש בהפלוגתא שבפנים. וראה שו"ת הרדב"ז ב"א קלח דבירושלמי משמע שלא היו ערי הלוים קולטות [ושם, דמ"ש הרמב"ן בפ"י עה"ת (מסעי לה, יד) ה"השש ערים לבדן קולטות והמ"ב למגרש הלוים לא למקלט" – כתב ע"ד הפשט ונראה שסמך על הירושלמי דמשמע התם כו' (כנ"ל)]. – וראה בארוכה ביאר הרי"פ פערלא לסהמ"צ

„הובדלו למקלט“³⁶, ולכן הן קולטות „בין לדעת ובין שלא לדעת“, ולעומת זאת „שאר ערי הלוים אינן קולטין אלא לדעת“³⁷,

– אך בכל זאת, לפי התלמוד הבבלי, אין מובן כך, כי מן הנאמר בתלמוד הבבלי יוצא, שרוצח אינו צריך לשלם שכר ללוי בשש ערי מקלט לא משום שבעלות הלוויים על ערים אלו אינה מושלמת³⁸, אלא זוהי הלכה מיוחדת³⁸, כנאמר בגמרא³⁹, שדין נלמד מן הפסוק „והיו לכם הערים למקלט“⁴⁰ – „לכם לכל צרכיכם“⁴¹.

וכך מובן גם מסתם לשונו של הרמב"ם⁴², שבעלות הלוויים על ערי מקלט זהה לבעלותם על שאר ערי הלוויים, כדבריו: כבר נצטוו ישראל ליתן להם ערים לשבת ומגרשיהם, וערים הם שש ערי מקלט ועליהם שתיים וארבעים עיר, וכשמוספיין ערי מקלט בימי המשיח הכל ללוויים. ומכך מובן, שבשייכות ללוויים זהות⁴³ כל הערים הללו⁴⁴.

רס"ג ח"ג פרשה נט. וראה תורתן של ראשונים לירושלמי מע"ש שם: בכפתור ופרח פמ"ב שדה מגרש, ובירושלמי בכורים פ"ב ה"ג ר"א יש לון ערי מקלט. וראה מראה הפנים, קרבן העדה ושירי קרבן לירושלמי סוטה שם.

(36) ל' הרמב"ם שם.

(37) רמב"ם שם ממכות י, א. וראה לעיל הערה 35.

(38) כדעת הירושלמי (כנ"ל בפנים). והרי מסתבר

שהרמב"ם פסק כדעת הבבלי. ובפרט דלפי הנ"ל (הערה

35) הרי פלוגתא ביניהם.

(38*) וי"ל דוהי הכוונה בתוד"ה לכם מכות יג, א.

(39) דעת רבא (ומסקנת הגמ') – מכות שם.

(40) מסעי לה, יב.

(41) והמחלוקת במ"ב עיר דמר סבר ועליהם נתנו כי

הנך (רק) לקליטה, ומר סבר ועליהם נתנו כי הנך, מה הנך

לכל צרכיכם אף הני נמי לכל צרכיכם (מכות שם).

(42) רפי"ג מהל' שמיטה ויובל.

(43) דאל"כ מאי קמ"ל בתיבת „הכל“.

(44) ועפ"י יומתק מאי קמ"ל מה שהרמב"ם לא כתב

דערי מקלט אין מביאין עגלה ערופה כבירושלמי סוטה שם

להמ"ד לבית דירה ניתנו (וראה בהנסמן בסוף הערה 35).

ושאני עיר הנדחת שכ' בהל' ע"ז פ"ד ה"ד, שאין אחת

מערי מקלט נעשית עיר הנדחת, די"ל (ולא כמ"ש בכס"ט,

מגדל עזו ולח"מ שם, כ"א) שסמך אמ"ש בספרי וזטא מסעי

לה, יא „תהיינה – אל יעשו עיר הנדחת“ (כהובא באמבואה

דספרי לספרי וזטא שם). וראה צפעי"ג רלמב"ם הל' ע"ז

שם. צפעי"ג למכות ט, א (בתחתון). ועוד. ואכ"מ.

כיצד זה מולך לקבלת משיח צדקנו.

וכמודגש בנושא הכינוס – „כל ימי חיך להביא לימות המשיח“: כל עניני העבודה (בכל ימי חיך, ובכל יום עצמו – בכל פרטי ושעות היום) צריכים להיות חדורים ב„להביא לימות המשיח“. לא רק „לרבות“ (כפי שכתוב בכמה מקומות), שהוא (השליח) עומד ומחכה שמשיח יבוא ואז הוא יטול חלק בזה ויהנה מזה וכו', אלא – „להביא“, הוא עושה כל התלוי בו כדי להביא „לימות המשיח“ לשון רבים, לא רק ההתחלה של יום אחד, אלא של ימות (לשון רבים) – ימות המשיח (ולא רק כאשר המשיח הוא „בחזקת משיח“⁵, אלא כל ימות המשיח – גם השלימות של „משיח ודאי“⁵ וכו').

והכוונה בפשטות היא – שמכינוס השלוחים צריכים לבוא ולהביא החלטות טובות כיצד כל שליח צריך להתכונן בעצמו ולהכין את כל היהודים במקומו ובעירו וכו' לקבלת פני משיח צדקנו, ע"י שהוא מסביר את ענינו של משיח, כמבואר בתושב"כ ובתושב"ע"פ, באופן המתקבל אצל כל אחד ואחד לפי שכלו והבנתו, כולל במיוחד – ע"י לימוד עניני משיח וגאולה, ובפרט באופן של חכמה בינה ודעת.

היות שזוהי העבודה בזמן הזה, הרי מובן שזה שייך לכאן"א מישראל, בלי יוצא מן הכלל.

. . . ועוד ועיקר: מאחר שכבר סיימו את עבודת השליחות – בא כל שליח אל המשלח האמיתי, הקב"ה, ומודיע: עשיתי את שליחותי, ועכשיו הגיע הזמן שאתה, כביכול, תעשה את שליחותך [שגם הקב"ה הוא שליח (מגיד דבריו ליעקב גו"ל¹¹)], וביחד עם עשר הספירות – הרי עצמותו ומהותו בעצמו, כביכול, הוא משיח צדקנו]: „שלח נא ביד תשלח“ – שלח לנו את משיח צדקנו בפועל ממש!

ואפילו אם עדיין יכול להיות ספק, שמא הקב"ה רוצה להחזיק את ישראל עוד רגע אחד בגלות, למען גודל הנחת רוח וההנאה שהעבודה

וכמה ענינים – ודוקא מתוך מלחמה של שלום. ונצחון הוא גם מלשון נצחיות, קשור עם הגילוי של „נצח“: נ' – גילוי שער הנו"ן, צ' – שנת הצדי"ק (כפי שבנ"י קראו לשנה זו) וח' – הגילוי של משיח צדקנו, הקשור במספר שמונה (שמונה נסיכי אדם⁶).

מזה מובן, שמאחר שהשלוחים עומדים כבר מזמן לאחר מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, ומזמן לאחר אמצע עבודת השליחות, עד שכבר סיימו את השליחות (כהודעת נשיא דורנו הנ"ל), ואעפ"כ עדיין לא באה בפועל ממש הגאולה האמיתית והשלימה – צריך לומר, שעדיין נשאר משהו לעשות כדי להביא את הגאולה בפועל.

והוא: ע"פ הידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁷, „א' הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁸, וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, השליח היחיד שבדורנו, המשיח היחיד שבדורנו, שכבר סיימו את כל העבודה – הרי מובן, שמתחיל להתקיים „השלח נא ביד תשלח"⁹, השליחות של כ"ק מו"ח אדמו"ר. ומזה מובן, שהדבר היחיד שנשאר עכשיו בעבודת השליחות, הוא: **לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש**, כדי שיוכל לקיים את שליחותו בפועל ולהוציא את כל ישראל מהגלות!

... מזה ישנה ההוראה בפועל שיש להסיק בעמדתנו בהתחלה ובפתיחה של „כינוס השלוחים העולמי“:

לכל לראש – צריך לצאת בהכרזה ובהודעה לכל השלוחים, שעבודת השליחות עכשיו ושל כאו"א מישראל מתבטאת בזה – שיקבלו את פני משיח צדקנו.

זאת אומרת: כל הפרטים בעבודת השליחות של הפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, צריכים להיות חדורים בנקודה זו –

ד. ערי מקלט קולטות עקב שייכותן ללויים

יותר מכך אנו מוצאים:

בגמרא⁴⁵ לומדים מן הפסוק „ושמתי לך מקום...“⁴⁶ – ושמתי לך – בחי"ך, מקום – ממקומך, אשר ינוס שמה – מלמד שהיו ישראל מגלין במדבר. להיכן מגלין, למחנה לוייה". רש"י מפרש⁴⁷ „מקום מקומך“ – „שתהא מחנה לוייה קולטת ואף ערי מקלט יהיו ערי לוייה". מפירושו רש"י נראה, לכאורה, שערי מקלט קולטות משום שהן ערי לוייה,

ודחוק ביותר לומר שרש"י מדבר רק על ערי הלויים האחרות – ארבעים ושתים ערים, אשר לא יחדו למקלט, והן קולטות רק משום שניתנו ללויים – כי אם כך, צריך היה רש"י לומר „ואף ערי הלוייה יהיו קולטות“, וכדומה. מניסוחו „ואף ערי מקלט יהיו ערי לוייה“ מובן, שהוא מדבר בעיקר אודות שש ערי המקלט.

כלומר, נתינת שש ערי המקלט ללויים אינה רק הלכה צדדית הקשורה לנתינת הערים, שבנוסף להיותן ערי המקלט, יש לתת ללויים, אלא זוהי הלכה המשפיעה על מהותן כערי מקלט: הפיכתן לערי לויים גורמת ליכולתן לקלוט. כלומר, לשש ערים אלו ישנן שתי משמעויות: א) הן קולטות כערי מקלט, אשר „הוברדלו למקלט“, ומשום כך הן קולטות „בין לדעת בין שלא לדעת“, ולפני כן⁴⁸ ב) הן קולטות כערי הלויים.

אמנם, „יש בכלל מאתים מנה“, אך בכל זאת יש לכך הבדל לגבי תוצאה בפועל: כאשר חסר אחד מן התנאים של שש ערי מקלט, כגון: שהיו ששתן קולטות כאחת⁴⁹ – בכל זאת הן קולטות או כערי הלויים (לדעת)⁵⁰.

וכך מובן⁵¹ גם מהמשך הפרשיות בפרשת מסעי: בתחילה מופיעה בתורה הפרשה⁵² של „ונתנו ללויים מנחלת אחוזתם ערים לשבת...“ ואת הערים אשר נתנו ללויים את שש ערי המקלט אשר נתנו לנוס שמה הרוצה, ועליהם נתנו ארבעים ושתים עיר" ומאוחר יותר מופיעה הפרשה של „והקרייתם⁵³ לכם ערים ערי מקלט .. ונס שמה הרוצה...“ כלומר, שש ערים אלו צריכות להיות ערי לויים לפני שחל עליהן דין ערי מקלט בפועל.

וכך נאמר במפורש בספר החינוך⁵⁴, המסביר את הטעם לכך שערי הלויים קולטות – „מאלה הערים של לויים היה מהם ערים מיוחדות להיות מקלט הרוצה ואולם בכלם היה לו מקלט“ – ואומר „ומפני גודל מעלתם (של הלויים) וכושר פעלם וחזין ערכם נבחרה ארצם לקלוט כל הורג נפש בשגגה יותר מארצות שאר שבטים, אולי תכפר עליו אדמתם המקודשת בקדושתם (של הלויים)“.

יצא מכך, שגם שש ערי מקלט אלו הן

(שהובא לקמן בפנים) שמפני תכונות הלויים נבחרו עריהם לקליטה. ב) שכן ה' בכלל – חידוש הקליטה ה' בסוף מ' שנה, קביעות מחנה לוי' שבמדבר בשנה השנית (פסחים טו, סע"ב ואילך. פרש"י עה"ת נשא ה, ב).
49) משנה מכות ט, ב. רמב"ם הל' רוצח שם ה"ג.
50) ראה צפע"ג מכות י, רע"א גליון. ובהמובא בצ"פ לירושלמי מכות פ"ב (ע' צויצו בדפי הספר) ועוד. וראה צפע"ג דלקמן הערה 61.
51) אבל אינו מוכרח כי בפשטות מסיים הפרשה בהמשך ללפניו ע"ד חלוקת הארץ אשר נתנו ללויים מנחלת אחוזתם ואח"כ ע"ד מקלט לרוצח.
52) לה, ב ואילך.
53) שם, יא ואילך.
54) מצוה תח. ושם ריש מצוה תקכ „להבדיל שש ערי מקלט מנוי הלויים“. ובמנ"ח שם: דע"מ צריכות שהיו ערי הלויים כמ"ש בתורה והרהמ"ח בתחלת המצוה.

45) מכות יב, ב.

46) משפטים כא, יג.

47) וראה גם ריטב"א מכות שם.

48) בירושע קאפיטל כ ד.נתינת עיר המקלט" להלויים היתה לאחר שהוברדלו כערי המקלט „ביד משה“, וכ"מ בפ' מסעי (לה, ז). אבל א) שם מדובר ע"ד „שש ערי המקלט“ ובה"ארבעים ושתים עיר" לא הוזכר ענין הקליטה כ"א „עיר" סתם (ולמדן דקולטין ממש"נ „ועליהם“, ב) מ"ב העיר נבחרו רק לאזורי שבאו הלויים לדרוש „ערים לשבת ומגרשיהן לבהמתנו" ויצא הגורל על „הערים האלה“ – ולא הוכירו קליטה כלל (ואדרבה – זה שייך לכלל ישראל). ואת"ל שאין לחלק בין המ"ח עיר (לבד המפורש) י"ל שגם שש הערים לאחר שניתנו ללויים קליטתם מצד ערי לוי באה „לפני" הקליטה דשש ערי המקלט.

ועפ"ז יומתק א) דגם בהם שייך הטעם דס' החינוך

„ערי הלויים“⁵⁵, כשאר ארבעים ושתים הערים. ומכך מובן, שגם שש ערי מקלט אלו נמסרו לבעלותם, ומשום כן, גם כן, הן קולטות⁵⁶.

ה. בעלות הלויים – „לשבת“ בלבד

לפי כל האמור לעיל מתעוררת שוב השאלה: אם הערים ניתנו ללויים כחלקם בארץ, מדוע נאמר בתורה שערים אלו ניתנו „לשבת“ בלבד?

ויש לומר, שההסבר לכך הוא: הערים שייכות ללויים באופן מיוחד, כלומר, (א) בני ישראל – כל השבטים – נתנו אותן מאחוזת השבטים^{56*}, ולכן יש הבדל בולט, שארבעים ושמונה הערים מפורדות בנחלתם של שבטים רבים, ואף של כל השבטים⁵⁷. (ב) זוהי בעלות כללית של השבט כולו⁵⁸ – ארבעים ושמונה הערים ניתנו לשבט לוי כולו. אך לכל בן לוי בפני עצמו אין בעלות פרטית על ביתו הפרטי, אלא רק באופן של „לשבת“⁵⁹.

זהו אחד ההסברים לסדר שבו נמסרו הערים ללויים: „ונתנו (בני ישראל) ללויים מנחלת אחוזתם ערים לשבת“ – בתחילה הן נעשו „נחלה אחוזתם“ של בני ישראל, ובני ישראל נתנו את הערים ללויים.

55) ומה שלא הזכיר הרמב"ם בפ"ח מהל' רוצח דש ערי מקלט הוא ללויים כי שם מדובר ע"ד המ"ע להפריש כו' ולהכין הדרך. ועוד ועיקר – הרי כתבו כבר ברפ"ג מהל' שמיטה ויובל. וראה הל' רוצח שם ה"י: ומה הפרש כו' ובין שאר ערי הלויים.

56) עפ"י יומתק מקור דברי הרמב"ם רפ"ג מהל' שמיטה ויובל, וכשמוסיפין ערי מקלט אחרות בימי המשחית הכל ללויים.

56* ראה לקו"ש חכ"ח ע' 216 ואילך.

57) יהושע כא, ד ואילך.

58) ע"ד דמצינו בתרומה וכו' שנקראת – (נחלת ו) גזילת השבט (ירושלמי תרומות פ"א ה"ב. ערלה פ"ב ה"א. וראה אנציקלופדי' תלמודית ערך גזל השבט. וש"י).

59) דאף ששייך שם ירושה ומוכרים כו', ה"ז בכלל קנין ד„לשבת“, וכמו למ"ד הגי' בירושלמי דבכלל (גם הבעלות כללי דהשבת) לבית דירה ניתנו. וראה תוד"ה דאי ערכין לא, ב.

ו. בעלות נצחית ופרטית

לפי האמור לעיל תובן משמעות דברי המדרש אודות חברון, ש„היה עולה בקרנסין של ארבעה. בתחילה ליהודה ואחר כך לגב ואחר כך... ללויים“:

חברון לא נמסרה רק בנתנה כללית מבני ישראל לשבט לוי, אלא חברון ניתנה לשבט לוי מכלב. כלומר, לאחר שבעלותה עברה משבט יהודה באופן כללי אל כלב באופן פרטי.

וזהו כוונת המדרש – „היה עולה בקרנסין של ארבעה“. כלומר, בעלות חברון ניתנה ללויים בדיוק כפי שהיתה לפני כן בבעלות יהודה ובבעלות כלב באופן פרטי. כלומר, בעלותם של הלויים על חברון היא גם בעלות פרטית⁶⁰.

וכיון שערי הלויים שייכות ללויים ב„גאולת עולם“, כדלעיל בסעיף ב' – יוצא, שה„נצחיות“⁶¹ של בעלות הלויים⁶² על חברון רבה יותר מכל שאר חלקי ארץ ישראל: (א) יותר מנחלתם של בני ישראל, שאין בה מעלה של „גאולת עולם“. (ב) יותר משאר ערי הלויים, שאין עליהן בעלות פרטית^{62*}.

60) וראה רמב"ן עה"ת ס"פ קרח למה לא הוי ניתנת הערים סתירה לבארצם לא תנחל. וראה קרבן העדה לירושלמי סוטה שם. שירי קרבן לירושלמי מכות שם. פנים יפות מסעי לה, יד.

61) ומש"כ בסוטה (מוח, ב) דמשהרב ביהמ"ק ראשון בטלו ערי מגרש – יש לומר הכוונה להפרטי דינים הקשורים בזה, כיון שלא היו כל ישראל על אדמתם. ובכלל לא עלו רוב ישראל. אבל לא מצאנו החידוש גדול – דאינו שייך עוד להלויים, ואין ללויים ערים לשבת ועוד! ובשינוי עיקרי מכל ארץ ישראל דלא בטלה בעלות הפרטית דכל אחד (ראה לקו"ש ח"כ ע' 309). אבל ראה שו"ת צפע"ג ווארשא ס' נד. צפע"ג מכות ז, א בגליון ד"ה מנה"מ (הובא בצפע"ג עה"ת מסעי לה כט). צפע"ג עה"ת בהר ע' רמח.

62) משא"כ הכהנים בערים שלהם (וחברון – כביהושע כא, יג. ב"ד הנ"ל) אין זה רק מחמת הכוונה ולא מעצמם, דיש מציאות שישתנו דהיינו חלל דאין עליו שם כהן אבל גבי לויים .. נמצא דגבי לויים שייך נחלה ולא גבי כהנים (צפע"ג תרומות בהשמטות סב, א. עיי"ש ועד"ז כתב בכ"מ: שו"ת צפע"ג שם ס' פד. מכתבי תורה מכתב פו. ועוד).

62* להעיר משו"ת צפע"ג שם מס"ס רטו: ועי' בספרי

החידוש שנתוסף במיוחד בזמן האחרון בעבודת השליחות: לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה. . שזהו חידוש כללי ועיקרי, שאינו רק עוד פרט (או כלל) בשליחות, אלא הוא עיקר וענין כללי ביותר, ועד שהוא הענין הכי כללי בתורה – הכנה לביאת משיח צדקנו – שמקיף את כל הנקודות והפרטים של עבודת השליחות.

וכפי שכבר דובר פעמים רבות (ובפרט בחדשים והשבועות האחרונים): ע"פ הודעת חז"ל¹ שכבר „כלו כל הקיצין“, וההודעה של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר עשו תשובה גם כן, עד שכבר סיימו את כל עניני העבודה (אפילו „לצחצח את הכפתורים“²), ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו – הרי העבודה והשליחות עכשיו היא: להיות מוכנים בפועל לקבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש!

מזה מובן, שהמטרה של כינוס השלוחים העולמי הנוכחי מתבטאת בנקודה זו: להתדבר ביחד ולקבל החלטות טובות על מנת לקיימן בפועל, כיצד לבצע את השליחות המיוחדת של הזמן שלנו: קבלת פני משיח צדקנו.

... כמדובר לעיל, הודיע כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה, ועומדים מוכנים, „עמדו הכן כולכם“, לקבלת פני משיח צדקנו.

כפי שרואים זאת (כמדובר כמה פעמים) גם בכך, שבמאורעות העולם נתקיימו כמה סימנים על הגאולה, החל מהסימן (בילקוט שמעוני³) ש„הגיע זמן גאולתכם“, כפי שנראה בזה ש„מלכיות מתגרות זו בזו“⁴, בפרט במדינות הערביים.

... ורואים בפועל איך שנפעל ה„ילחום מלחמת ה"ו" וינצח בכמה

פון חכמה בינה ודעת.

און היות אז דאָס איז די עבודה פון דעם זמן, איז מובן אז דאָס איז שייך צו יעדער אידן און אויסנאָם כלל.

. . . ועוד ועיקר: וויבאלד אז מ'האָט שוין פאַרענדיקט די עבודת השליחות – קומט צוגיין יעדער שליח צו דעם משלח האמיתי, דער אויבערשטער, און איז מודיע: עשיתי את שליחותי, און איצטער איז געקומען די צייט אז דו כביכול זאָלסט טאָן דיין שליחות [וואָס אויך דער אויבערשטער איז אַ שליח («מגיד דבריו ליעקב גו"ל»¹¹), און צוזאַמען מיט די עשר ספירות – איז עצמות ומהות אַליין כביכול משיח צדקנו]: „שלח נא ביד תשלח" – שיק אונז משיח צדקנו בפועל ממש!

און אפילו אויב עס קען נאָך זיין אַ ספק אז דער אויבערשטער וויל האַלטן אידן נאָך אַ רגע אין גלות צוליב דעם גודל הנחת רוח והנאה וואָס די עבודה אין גלות פאַרשאַפט אים – שרייט אַ איד: „כל מה שיאמר לך הבעה"ב עשה חוץ מצא"י¹², אַלץ וואָס דער בעה"ב זה הקב"ה זאָגט דאַרף מען טאָן „חוץ מצא", צו בלייבן נאָך אַ רגע ח"ו במצב פון „צא" בחוץ פון שולחן אביהם, מען בעט און מען מאַנט כביכול באַ דעם אויבערשטן: „שלח נא ביד תשלח" – בשנת ובתחלתה „יד תשלח" און ברענג שוין די גאולה האמיתית והשלימה!

און צוזאַמען מיט שלימות בעבודת השליחות (בסיום לקו"ת פ' ברכה) האָט מען גלייך די שלימות הנישואין – שיר השירים – פון ישראל וקוב"ה [ובפרט דורך דעם וואָס מ'נעמט אָן אויך די החלטה טובה צו לערנען גאַנץ ספר תורה אור ולקוטי תורה כל חלקיהם עד סיומם. וואָס דורך לימוד התורה בענינים אלו, איז דאָס נאָכמער ממהר די המשכה בפועל].

(משיחות ש"פ חיי שרה, כ"ה מרחשוון, מבה"ח כסלו תשנ"ב)

11 תהלים קמו, יט. וראה שמו"ר פ"ל, ט.
12 פסחים פו, ב.

ז. לויים – אחדות

ההסבר לכך בפנימיות הענינים הוא:

ההסבר הפנימי לכך שערי המקלט צריכות להשתייך ללויים^{62**},

הוא – בדומה לטעם המובא בספר החינוך, כדלעיל בסעיף ד' – משום שהענין קשור בהגנתו ובכפרתו של ההורג נפש בשגגה.

חטאו של ההורג נפש הוא כפול: חטא ופירוד⁶³ בין אדם למקום, ובין אדם לחבירו.

ולכן הוא מתכפר באמצעות ערי המקלט, שהן ערי הלויים. לוי נקרא על שם „ללוה" – קישור וחבור (חדש – הפענס ילוה), ההיפך מן הפירוד. שוהו מהותם של הלויים:

(א) „הובדל לעבוד את ה' לשרתו", ותפקידם הוא „להורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים". מצד התקשרותם עם הקדוש-ברוך-הוא, היותם „חלקו ונחלתו"⁶⁵, הם מביאים לידי כפרה ותיקון על החטא והפירוד שבין אדם למקום של ההורג נפש, ומקשרים אותו שוב עם הקדוש-ברוך-הוא⁶⁶.

פ' מסעי דמבואר דערי מקלט נוהג גם בזה"ז*. וע"פ הנ"ל (בפנים והערה 61) י"ל דקולט מצד ערי הלויים (אלא שצ"ע אם צ"ל דיוירי לויים (עכ"פ רובם) בפועל. וראה מכות י, א: נתמעטו כו'. ובצפ"ע שם). אבל בצפ"ע הנ"ל (סוף הערה 61) כתב להיפך (ע"פ סוטה שם), שקליטתם לאחרי בית ראשון הוא רק מצד ערי מקלט, ולא מצד ערי הלויים.
62** (ראה תורת לוי"צ (למכות יא, א) ע' קצב עוד טעם ע"פ קבלה.
63 היפך מצוה – ל' צוואה וחבור (לקו"ת בחוקתי מה), ג. וראה תניא מהדו"ק (קה"ת, תשמ"ב) ספמ"ט).
64 (ויצא כט, לד).
65 רמב"ם סוף הל' שמיטה ויובל.
66 להעיר מחידושי אגדות מהר"ל למכות י, א: דברי תורה קולטים*.

(* וראה לקו"ש (המתורגם) חכ"ד ע' 131 הערה 47 ובהסמך בשה"ג שם.
*) ושייך לחברון – ראה זח"ג ק"ט. א: וחברון דא אורייתא ר"פ פקודי. ובכ"מ).

(ב) בעבודתם, וילוו עליך וישרתוך⁶⁷, מתבטאת אחדות ישראל, בנוסף לכך שגם בתפקידם „להורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים", מתבטאת אהבת רבים, אהבת ישראל.

ולכן עריהם מהוות תיקון על חטא ופירוד שבין אדם לחבירו, שנגרם על ידי הורג נפש⁶⁸.

משמעות זו קיימת בכל ערי מקלט. בחברון מודגשת האחדות ביתר עצמה, כי שם קבורים האבות והאמהות של כל בני ישראל, ולכן עולות התפילות דרך חברון⁶⁹, והתפילה נקראת חברון

67 קרח יז, ב.
68 ואולי זהו ב' הטעמים בחינוך שם מצוה תח.
69 ראה אגרות קודש ראמו"ר האמצעי מכתב לב (קה"ת, ברוקלין, תש"ז). וכ"ה בילקוט ראובני (פרשתנו כג, ט) ממגלה עמוקות* אופן רמט** ומספר כנפי יונה***, ואולי יש לפרש שמחברון עולים לירושלים ולמקדש**** – ראה רש"י ויצא (כח, ז). וראה בגמ' (ברכות ל, א) והפס"ד (רמב"ם הל' תפלה פ"ה ה"ג. ושו"ע א"ח רסצ"ד. שו"ע אה"ז שם) שתפלה צ"ל כנגד ירושלים

(* וכ"ה שם אופן ר' (בסופו) ובמגלה עמוקות עה"ת פ' וישב (נח, טע"ג) ובפ' שמות (ו, ג) בפ' הפסוק וישלחוהו מעמך חברון.
(***) כן נסמך בילקוט ראובני לפניו „אופן רמט", אבל כנראה הוא ט"ס. כי הלשון שהביא הוא במג"ע אופן רכב. ובמג"ע אופן רמט איתא הגהה מבין המחבר, ושם: ולכן איתא בוהר חדש דרך מערת המכפלה נכנס התפלה למעלה. ואילו במג"ע אופן רכב וכן בילקוט ראובני שם הובא מזהר חדש לגבי הפתחים דג"ע ולא בנוגע עליית התפלות דרך מערת המכפלה. וז"ל במג"ע שם (ועד"ז בילקוט ראובני שם): ביקש משה להיכנס לא"י שהראה לו הקב"ה גן עדן שלמשה שיש שם ז' פתחים (כדאיתא בוהר חדש פ' לך לך) הפתח הראשון שהנשמה הולכת בשנת יציאתה מן הגוף דרך מערת המכפלה ששם נקברו אבות ואמהות אדם וחווה. וכן כל תפלות שלנו כשרם עולים למעלה עולים דרך מערת המכפלה. ויפניו מפורש (ענין עליית הנשמות דרך ז' הפתחים) בז"ח פ' נח (מזה"ע) כא. א: הפתח הראשון נכנסת הנשמה במערת המכפלה שהוא סמוכה לג"ע. ועד"ז בז"ח פ' לך (פא. רע"א. ועד"ז) וראה לקמן שוה"ג הד'.
(***) בכנפי יונה הנדפס לא מצא' לע"ע. אבל נמצא בספרו ינת אלם פט"ו.
****) וכן מובן מ"ח שם (עיי"ש כ, ד ואילך). וראה גם זח"א שם, ב) לגבי עליית הנשמה דרך ז' פתחים: שמגעת עד פתח השלישי. מגעת עד ירושלים אשר שם כו'.. בית המקדש. אלא דשם מדובר בירושלים של מעלה. עיי"ש. אבל ה"ה מכוונת כנגד ירושלים של מטה (כבהתחלת הדברים בז"ח שם כ, ד) ונאמר ע"ז „שחזרה לה יחידיו" (תהילים קכב, ג. תנוחמא ר"פ פקודי. ובכ"מ).

וכיון שאלו הם האבות והאמהות של כלל ישראל, לכן באמצעות ההתאחדות של האבות והאמהות של כלל ישראל ביחד, נגרמת אחדות אמיתית גם בין הבנים והבנות שיצאו מהם – וזוהי כפרה על החטא שבין אדם לחבירו. והחיבור חזק כל כך, עד אשר הוא מופיע בגלוי „בשמו”⁷¹ אשר יקראו לו בלשון הקודש בשם העיר – חברון, בלשון חיבור⁷².

(משיחות שמח”ת וש”פ בראשית תשל”ז)

משום התחברות המידות חסד גבורה ותפארת⁷⁰, הקישור והחיבור של ישראל עם הקדוש-ברוך-הוא, זוהי הכפרה על הפגיעה שבין אדם למקום שגרם הורג הנפש,

והמקדש. ולהעיר ממהמשך באגרת אדמו”ר האמצעי שם שלפני ישיבת דוד מלך ישראל בירושלים ה’ צריך להקדים תחילה להיות בחברון / שנים מקודם (– ראה זח”א עט, ב. וש”נ. וראה „קונטרס בעניני כולל חב”ד” סי”א (אגרות קודש אדמו”ר מהורש”ב כרך ד’ ע’ קצב)). אבל במאמר ענין השתטחות (מאדמו”ר האמצעי?) קרוב לסופו (מאמרי אדהא”מ”קונטרסים ע’ כו) כידוע שכל התפלות צריכות לעלות למעלה דרך פתח של ג”ע הארץ וע”כ התפלה שמתפללים אצל מערת המכפלה היא רצוי ומקובלת ממש לפי שיש בקבלה בידינו ששם ה’ פתחו של ג”ע ממש.

(70) עיין אגרות שם.

(71) תניא ח”ב פ”א.

(72) זח”א קכב, ב (מהג”ע). קכב, א. זח”ג קס, א.

לזכות

כ”ק אדונונו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויהי שעי קיום הוראת

כ”ק אדמו”ר מלך המשיח (בשיחת ב’ ניסן ה’תשמ”ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק’,

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא

יחי אדונונו מורנו ורבינו מלך המשיח

לעולם ועד

און אַרויסנעמען אַלע אידן פון גלות!

. . . דערפון האָט מען די הוראה בפועל וואָס מ’דאַרף אַרויסנעמען

שטייענדיק איצטער באַ דער התחלה ופתיחה פון דעם „כינוס השלוחים העולמי”:

לכל לראש – דאַרף מען אַרויסקומען מיט אַ הכרזה והודעה צו אַלע

שלוחים, אַז די עבודת השליחות איצטער און פון יעדער אידן באַשטייט אין דעם – אַז מ’זאָל מקבל זיין פני משיח צדקנו.

דאָס הייסט: אַלע פרטים אין דער עבודת השליחות פון הפצת

התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, דאַרפן זיין דורכגענומען מיט דער נקודה – ווי דאָס פירט צו קבלת משיח צדקנו.

ווי אונטערשטראַכן אין דעם נושא הכינוס – „כל ימי חיך להביא

לימות המשיח”¹⁰: אַלע עניני עבודה (בכל ימי חיך, ובכל יום עצמו – בכל פרטי ושעות היום) דאַרפן זיין דורכגענומען מיט „להביא לימות

המשיח”, ניט בלויז „לרבות” (ווי עס שטייט בכ”מ), אַז ער (דער שליח) שטייט און וואַרט ביז משיח וועט קומען און דעמולט וועט ער אין דעם

איינטייל נעמען און דערפון הנאה האָבן וכו’, נאָר – „להביא”, ער טוט כל התלוי בו צו ברענגען „לימות המשיח” לשון רבים, ניט בלויז די

התחלה פון איין טאַג נאָר פון ימות (ל’ רבים) – ימות המשיח (און ניט נאָר ווען משיח איז „בחזקת משיח”⁵, נאָר אַלע ימות המשיח – אויך די

שלימות פון „משיח ודאי”⁵ וכו’).

ובפשטות מיינט דאָס – אַז פון דעם כינוס השלוחים דאַרף מען

קומען און להביא החלטות טובות ווי יעדער שליח דאַרף זיך אַליין צוגרייטן און צוגרייטן אַלע אידן במקומו ובעירו וכו’ צו מקבל זיין פני

משיח צדקנו, דורך דעם וואָס ער איז מסביר דעם ענין פון משיח כמבואר בתושב”כ ובתושבע”פ באופן המתקבל צו יעדערן לפי שכלו

והבנתו, כולל במיוחד – דורך לימוד עניני משיח וגאולה, ובפרט באופן

(10) ברכות פ”א מ”ה.

הוספה

בשורת הגאולה

ה.

וזהו גם א' הטעמים להדפסת קונטרס עץ החיים בהוצאה מיוחדת וחלוקתו לכאור"א מאנשים נשים וטף בסיום וחותרם יום ההולדת כ"ף מרחשון (התחלת ערב שבת זה) . . כדי להדגיש שכל הדברים האלה נמשכים בתקפם ובשלימותם (וביתר שאת) ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ה"מנהל-פועל" דשיבת תומכי תמימים, ובפרט לאחר מלאות ארבעים שנה להסתלקותו, ש"קאי איניש אדעת' דרבי"י¹, ובמילא נשלמה כבר העבודה דדור השלישי (לאדנ"ע), דור הגאולה, "ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו"².

. . . ויה"ר שההוספה בלימוד והפצת תורת החסידות, ביחד עם ההוספה בלימוד נגלה דתורה, שכמה עניני נגלה דתורה נמצאו במאמר זה, והפצת התורה והיהדות, כולל ובמיוחד ע"י הקמת מוסדות חדשים, וביסוס וחיזוק והרחבת המוסדות הקיימים, בתי תורה, בתי תפלה (עבודה) ובתי גמילות-חסדים – ימהרו ויזרזו ויביאו תיכף את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאז יאמרו ליצחק דוקא "כי אתה אבינו"³ – "תולדות יצחק".

ובהדגשה יתירה מצד השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – ששמו השני (סיום וחותרם שמו) יצחק, אשר, עוד בזמנו העיד שנשלמו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים"⁴, ולכן ציוה (ונתן כח) "עמדו הכן כולכם"⁵ לקבל פני משיח צדקנו, ועאכו"כ בימינו אלה.

ובפרט כשרואים המאורעות שבתקופה האחרונה בנוגע ל"תולדות ישמעאל" (שבסיום פרשתנו) – אשר, נוסף לכך שכללות הענין

(1) ע"ז ה, רע"ב.
 (2) הושע ו, ב. וראה מצו"ד עה"פ.
 (3) ישעי' סג, טו. שבת פט, ב.
 (4) שיחת שמחת תרפ"ט.
 (5) אג"ק שלו ח"ד ריש ע' רעט.

"מלכיות מתגרות זו בזו"⁴, בפרט אין די מדינות הערביים.

. . . און מ'זעט בפועל ווי עס איז געוואָרן און עס ווערט דער "לחום מלחמת ה'"⁵ וינצח בכמה וכמה ענינים – ודוקא מתוך מלחמה של שלום. און נצחון איז אויך מלשון נצחיות, פאַרבונדן מיט דעם גילוי פון "נצח": נ' – גילוי שער הנו"ן, צ' – שנת הצדי"ק (ווי אידן האָבן אָנגערופן דעם יאָר), און ח' – דער גילוי פון משיח צדקנו, וואָס איז פאַרבונדן מיט מספר שמונה (שמונה נסיכי אדם⁶).

דערפון איז פאַרשטאַנדיק, אַז וויבאַלד די שלוחים האַלטן שוין פון לאַנג נאָך מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, און פון לאַנג נאָך אמצע עבודת השליחות, ביז אַז מ'האָט שוין מסיים געווען די שליחות (כהודעת נשיא דורנו הנ"ל), ואעפ"כ איז די גאולה האמיתית והשלימה נאָך ניט געקומען בפועל ממש – דאַרף מען זאָגן אַז ס'איז נאָך געבליבן עפעס צו טאָן וואָס וועט ברענגען די גאולה בפועל.

און דאָס איז: ע"פ הידוע אַז "בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁷, "א' הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁸, וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, דער איינציגער שליח שבדורנו, דער איינציגער משיח שבדורנו, אַז מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט – איז פאַרשטאַנדיק אַז ס'הויבט זיך אָן מקויים ווערן דער "שלה נא ביד תשלח"⁹, די שליחות פון כ"ק מו"ח אדמו"ר. און דערפון איז מובן, אַז די איינציקע זאָך וואָס איז איצטער געבליבן אין דער עבודת השליחות, איז: צו מקבל זיין פני משיח צדקנו בפועל ממש, בכדי ער זאָל קענען מקיים זיין שליחותו בפועל

(4) מדרש לקח טוב לך לך יד, א. וראה גם ב"ר פמ"ב, ד.
 (5) רמב"ם הל' מלכים פי"א ה"ד.
 (6) סוכה נב, ב.
 (7) פי' הברטנורא למגילת רות.
 (8) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.
 (9) שמות ד, יג.

ד"מלכיות מתגרות זו בזו" הוא מסימני הגאולה, כמארו"ל⁶ "אם ראית מלכיות מתגרות זו בזו צפה לרגליו של משיח", ה"ז בהדגשה יתירה בנוגע ל"תולדות ישמעאל", כדאיתא בילקוט שמעוני⁷ "שנה שמלך המשיח נגלה בו . . מלך פרס מתגרה במלך ערבי . . כל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים" (כפי שרואים במוחש הבלבול דאוה"ע שלא יודעים מה לעשות, ומחפשים עצות שונות כו'), והקב"ה אומר לישראל "בני אל תתייראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם", וממשיך, ש"מלך המשיח . . עומד על גג בית המקדש⁸ והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם" – כפי שהכריזו ומכריזים במיוחד לאחרונה.

(משיחות ש"פ חיי שרה, כ"ב מרחשון תנש"א)

(6) ב"ר פמ"ב, ד. מדרש לקח טוב לך לך יד, א.

(7) ישעי' רמז תצט.

(8) להעיר מדיוק לשון המדרש "עומד על גג בית המקדש" – שגגין לא נתקדשו (פסחים פה, סע"ב. רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ו ה"ז), דיש לומר, שבזה מרומז שההכרזה "ענוים הגיע זמן גאולתכם" באה מחוץ לארץ שלא נתקדשה בקדושת ארץ ישראל, בדוגמת החילוק שבין גג המקדש להתוך דהמקדש עצמו.

ו.

ויהי רצון, שכיון שבימינו אלה נשלמו כל מעשינו ועבודתנו בכל פרטי הענינים דמאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, ובאופן דשני חיי שרה שכולן שוין לטובה, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר צחצחו את הכפתורים¹, ועומדים מוכנים² לקבל פני משיח צדקנו, ובפרט שלאחרי זה עברו עוד עשיריות שנים שבהם צעקו בני"י עד מתי (וואָס דאָס דאָרף דאָך אויך האָבן אַ שיעור), תבוא תיכף ומיד הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(ממאמר ויהיו חיי שרה תנש"א – ספר המאמרים מלוקט ח"ה ע' 60)

(1) שיחת שמה"ת תרפ"ט.

(2) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ד ריש ע' רעט.

מח.

דער חידוש אין דער עבודת השליחות וואָס איז צוגעקומען במיוחד בזמן האחרון: לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה . . אַ חידוש כללי ועיקרי וואָס איז ניט בלויז נאָך אַ פרט (אָדער אַ כלל) אין דער שליחות, נאָר אַן עיקר און אַן ענין כללי ביותר, ביז דעם ענין הכי כללי אין אידישקייט – הכנה לביאת משיח צדקנו – וואָס נעמט אַרום אַלע נקודות ופרטים פון דער עבודת השליחות.

ווי מ'האָט שוין גערעדט מערערע מאָל (ובפרט אין די לעצטע חדשים און וואָכן): לויט דער הודעה פון חז"ל¹ אַז ס'איז שוין "כלו כל הקיצין", און די הודעה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אַז מ'האָט שוין אויך תשובה געטאָן, ביז אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע עניני עבודה (אפילו "צופוצן די קנעפ"2), און מ'שטייט גרייט צו קבלת פני משיח צדקנו – איז איצטער די עבודה און שליחות: צו זיין גרייט בפועל צו מקבל זיין פני משיח צדקנו בפועל ממשי!

דערפון איז מובן, אַז אין דעם באַשטייט די מטרה פון דעם היינטיקן כינוס השלוחים העולמי: צו זיך צוזאַמענרעדן און אַרויסקומען מיט החלטות טובות על מנת לקיימן בפועל, ווי צו אויספירן די שליחות מיוחדת פון דעם איצטיקן זמן: קבלת פני משיח צדקנו.

. . . מ'האָט גערעדט פריער, אַז כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו האָט מודיע געווען, אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע עניני העבודה, און מ'שטייט שוין גרייט, "עמדו הכן כולכם", צו מקבל זיין פני משיח צדקנו.

ווי מ'זעט דאָס אויך (כמדובר כמ"פ) אין דעם וואָס אין די מאורעות העולם ווערן מקויים כמה סימנים אויף דער גאולה, אָנהויבנדיק פון דעם סימן (אין ילקוט שמעוני³) אַז "הגיע זמן גאולתכם" פון דעם וואָס

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) ראה שיחת שמה"ת תרפ"ט.

(3) ישעי' רמז תצט.